

MŪZIKAS TEORIJAS TERMINOLOĢIJA LATVIEŠU UN ANĢĻU VALODĀS

PAMATI – THE BASICS		TONĀLA VIDE – TONAL ENVIRONMENT	
nots	note	tonalitāte	tonality
galviņa	note head	gamma	scale
kātiņš	stem	tonis (vesels)	tone (whole step)
karodziņš	flag	pustonis	semi/half tone/step
slita	beam	konsonanse	consonance
vesela nots	whole n./ semi breve	disonanse	dissonance
pusnots	half n./ minim	prīma	unison
ceturtdaļnots	quarter n./ crochet	sekunda	second
astotdaļnots	eighth n./ quaver	terca	third
16daļnots	16 th n./ semi quaver	kvarta	fourth
32daļnots	32 nd n./ demi quaver	tīra	perfect
64daļnots	64 th n./ semi demi q.	liela	major
...ar punktu	a dotted...	maza	minor
pauze	rest	palielināta	augmented
takts	bar/measure	pamazināta	diminished
taktssvītra	barline	pakāpe	grade/ degree
taktsmērs	time signature	paaugstināta pak.	augmented/ raised
uztakts	upbeat	pazemināta pak.	diminished/ lowered
stiprā taktsdaļa	heavy/accented beat	I, IV, V (galv. pak.)	primary
vājā taktsdaļa	light beat	II, III, VI, VII (blakus p)	secondary
brīvdalījums	tuplet	VII	leading note/ subtonic
duole	duplet	VI	submediant
triole	triplet	V	dominant
kvartole	quadruplet	IV	subdominant
kvintole	quintuplet	III	median
līga (frāzei)	slur	II	supertonic
līga (savien.)	tie	I	tonic
alt. zīmes	accidentals	atrisinājums	resolution
bemols	flat	akords	chord
diezs	sharp	pamatveids	root position
bekars	natural	apvērsums	inversion
atslēga	clef	trijskanis X ₅₃	triad
vijoles atslēga	treble clef/ G clef	septakords X ₇₅	seventh chord
basa atslēga	bass clef/ F clef	X ₆₃ & X ₆₅ , X ₆₄ & X ₄₃ , X ₂	1 st inv., 2 nd inv., 3 rd inv.
C atslēga	C clef	X ₇ , X ₉	seventh, ninth chord
MELODIJA UN FAKTŪRA		X ₆₅ , X ₄₃	six-five, four-three chord
pakāpeniska mel.	conjunct melody	kadence	cadence
izbārstīta mel.	disjunct mel.	autentiska, plagāla	authentic, plagal
mel. pa akorda sk.	triadic mel.	pilna, noslēguma	full, final
gammveida mel.	scalic mel.	puskadence	half-close/half-cadence
ārpus mel. līnijas	escape note	viduskadence	intermediate (open)
pavadījums	accompaniment	(ne)pabeigta	(im)perfect
monodija	monophonic texture	pārtraukta	interrupted
divbalsīga fakt.	biphonic text.	C II ₇	Dm7/ supertonic 7 th chord for C maj.
homofona fakt.	homophonic text.	C V ₇	G7/ dominant 7 th chord for C maj.
polifona fakt.	contrapunctal	C pmVII ₇	Bdim/ diminished subtonic 7 th chord...
akordu fakt.	chordal	C II ⁺³ ₄₃	D7 2 nd inversion

SKAŅKĀRTAS – SCALES/MODES		FORMA – FORM	
tonalitāte	key, tonality	divdaļu	binary
paralēlās ton.	relative keys	trijdaļu	ternary
vienvārda ton.	parallel keys	strofu	strophic
augšupejošs	ascending	pants	verse
lejupejošs	descending	caurviju	through-composed
mažors	major	arkveida/ spoguļ-	arch chape
minors	minor	ekspozīcija	exposition
dabīgs	natural	izstrādājums (sonātē)	development
melodisks	melodic	reprīze	recapitulation
harmonisks	harmonic	GP	main theme
2x harmonisks	oriental	BP	secondary theme
neapvēršams	nonretrogradable/ palindromic	SP	transition
pamazinātā sk-k	diminished	NP	codetta
palielinātā sk-k	whole tone	koda	coda
hromatiskā		INSTRUMENTĀCIJA – ORCHESTRATION	
pentatonika	pentatonic	orķestris	orchestra
ierobežotas transp. sk-k	mode of limited transposition	simfoniskais	symphonic orch.
dabīgā skaņu rinda	the harmonic scale	pūtēju	wind orch.
joniskā	ionian	stīgu	string orch.
doriskā	dorian	koris	choir
frīģiskā	phrygian	jauktais	mixed choir
līdiskā	lydian	sieviešu	women's choir
miksolīdiskā	mixolydian	vīriešu	men's choir
eoliskā	aeolian	bērnu	children's choir
lokriskā	locrian	diriģents	conductor
UZSTĀŠANĀS – PERFORMANCE		dir. zizlis	baton
pults	music stand	solists	soloist
concerts	concert	stīgu instr.	string instr.
skatuve	stage	koka pūšaminstr.	woodwind instr.
pauze	break	metāla pūšaminstr.	brass instr.
aplauši, ovācijas	applause, ovation	sitaminstr.	percussion
paklanīties	to bow	taustiņinstr.	keyboard instr.
gaismojums	lighting	balsis	voice
ventilācija	ventilation	partitūra	full score
sildīšana	heating	partija	part
piedevas	ancore	pavadījums	accompaniment
konkurss	competition	aranžija	arrangement
akustika	acoustics	skaņojums	tuning
HARMONIJAS TERMINI			
novirze	temporary modulation	balsvirze/balsvedība	part writing/ voice leading
modulācija (pakāp.)	modulation (gradual)	dubultojums	doubling
kopējais akords	common chord	lēciens (dubultais, jauktais)	leap (double, mixed)
neakorda skaņas	nonharmonic tones	greizskanis	false/cross relation
sagatavota aiztura	suspension	paralēli intervāli	consecutive interval
nesagatavota aiztura	appoggiatura	paralēlkustība vienādos int.	parallel motion
pārgājskaņa	passing note	paralēlkustība dažādos int.	similar (direct) motion
palīgskaņa	auxiliary note	pretkustība	contrary motion
ieskanis	anticipation	viena balss stāv, otra kustas	oblique motion